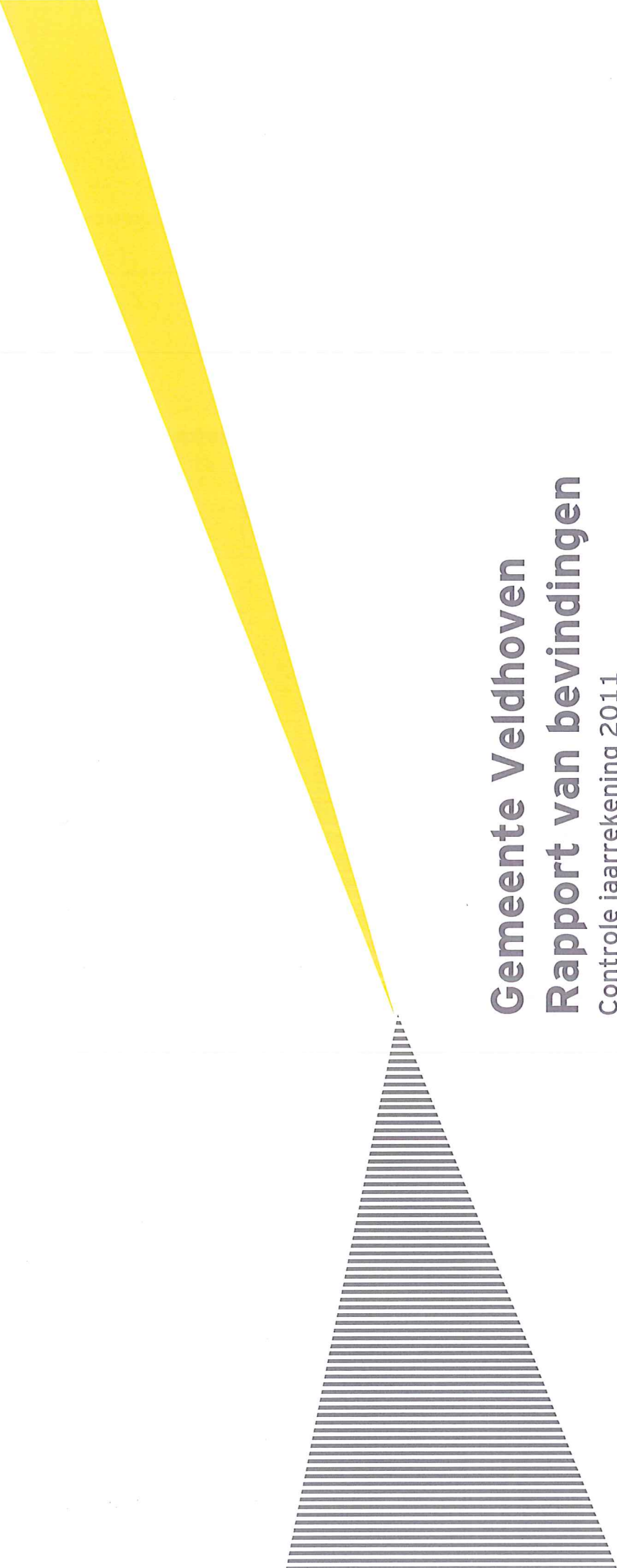

A large yellow diagonal bar starts from the top left and tapers to a point. From this point, a grey triangle composed of many horizontal lines extends downwards to the bottom of the page.

Gemeente Veldhoven

Rapport van bevindingen

Controle jaarrekening 2011

De Raad van de gemeente Veldhoven
T.a.v. de heer G. Wasser
Postbus 10101
5500 GA VELDHOFEN

Eindhoven, 7 mei 2012

Betreft: **rapport van bevindingen 2011 gemeente Veldhoven**

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2011 van de gemeente Veldhoven brengen wij u hiermee verslag uit omtrent onze bevindingen met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2011.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente Veldhoven. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2011.

Het concept van dit rapport is d.d. 16 april 2012 besproken met de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en de concerncontroller. Eventuele opmerkingen van het management zijn verwerkt in dit rapport van bevindingen. Een afschrift van dit rapport is toegezonden aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Veldhoven.

Wij stellen het op prijs deze rapportage persoonlijk aan u toe te mogen lichten of eventuele vragen van u te beantwoorden.

Hoogachtend
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA

8TWKS9/DZ/Hb/60847837

Inhoudsopgave

1	Wat zijn de uitkomsten van onze controle?	1
1.1	Onze verklaring is goedgekeurd	1
1.2	Welke fouten en onzekerheden resteren nog?	2
1.3	Bestuurlijke aandachtspunten voor 2012	2
2	Onze analyse van het resultaat 2011	4
2.1	Positief resultaat nader geanalyseerd	4
2.2	Analyse van de financiële positie	6
2.3	Solvabiliteit	7
2.4	Paragraaf weerstandsvermogen	7
3	Onze bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controle	10
3.1	Evaluatie van fouten en onzekerheden	10
3.2	Grondbeleid en grondexploitaties	11
3.3	Gronden binnen materiële vaste activa	16
3.4	Paragraaf verbonden partijen	16
3.5	Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid	16
3.6	Bevindingen controle verantwoording in het kader van SiSa	18
4	Hoe hebben wij de controle ingericht?	21
4.1	Wat is de reikwijdte van onze opdracht	21
4.2	Onze controleaanpak in het kort	21
4.3	De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties	22
4.4	Verplichte mededelingen van uw accountant	22
4.5	Begrotingsbeheer	23
4.6	Rechtmatigheid	24
4.7	Verplichtingen inzake Single information en Single audit (SiSa)	24
5	Informatie uit hoofde van onze functie als controlerend accountant	26

2011 Uitkomsten controle

1 Wat zijn de uitkomsten van onze controle?

In dit hoofdstuk behandelen wij de uitkomsten van onze werkzaamheden naar aanleiding van de controle van de jaarrekening.	
1.1 Onze verklaring is goedkeurend	
De jaarrekening is getrouw	Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Veldhoven een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid.
De jaarrekening is rechtmatig	Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2011 zijn ingericht in overeenstemming met het BBV en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van de gemeente Veldhoven.
Jaarverslag niet strijdig met de jaarrekening	Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Veldhoven een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2011 in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde wet- en regelgeving.
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling	De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2011 van uw organisatie geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.
Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de raad de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.	

1.2 Welke fouten en onzekerheden resteren nog?

Onze rapportering van fouten en onzekerheden

Er resteert een ongecorrigeerde fout van € 77.000, deze heeft betrekking op een niet verwerkte terugbetalingsverplichting inzake WEB-gelden en een classificatiefout van € 360.000, maar deze hebben geen materieel effect op de beeld van de jaarrekening. Op basis daarvan kunnen wij bij de jaarrekening 2011 zowel betreffende de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring verstrekken.

1.3 Bestuurlijke aandachtspunten voor 2012

Onze visie op 2012

Onze controle heeft geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2011. Naast onze certificerende functie hebben wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de gemeente Veldhoven het afgelopen jaar over een aantal onderwerpen geadviseerd.

Voor het komende jaar vinden wij het, gelet op het voorgaande, belangrijk dat de gemeente Veldhoven prioriteit geeft aan de volgende onderwerpen/bevindingen/adviezen:

- ▲ De gemeente Veldhoven kent een zeer omvangrijke grondexploitatie. Wij constateren dat uw college veel aandacht heeft voor de beheersing en de waardering van de grondexploitatie: in 2011 zijn aanvullende interne beheersmaatregelen getroffen. Eén en ander zal zich nog verder moeten ontwikkelen. Het aanvalsplan wonen – werken is een belangrijke vervolgstap om te komen tot een financieel beheersbare grondexploitatie. Wij vragen hierbij ook uitdrukkelijk de aandacht van de raad.
- ▲ Niet alleen de gemeentelijke bezuinigingen die al vorm hebben gekregen moeten de komende jaren worden gerealiseerd, ook ziet het er naar uit dat door de verdergaande rijksbezuinigingen nieuwe bezuinigingen op de gemeenten af gaan komen, ongeacht de samenstelling van het nieuw te vormen kabinet. Wij adviseren u nauwgezet de realisatie van de huidige bezuinigingen door te zetten en vooruitlopend op komende bezuinigingen nieuwe opties tijdig te overwegen. Daarbij merken wij op dat Veldhoven eerder goed in staat is gebleken om een afdoende pakket aan bezuinigingsmaatregelen te organiseren, wij vertrouwen erop dat een soortgelijke aanpak ook in de nabije toekomst succesvol zal zijn.
- ▲ De komende jaren komen er een groot aantal nieuwe taken op uw gemeente af. Enerzijds moet aan deze taken organisatorisch vorm gegeven worden, anderzijds moet hier een initiële begroting voor worden opgesteld. Iets wat zeker in de eerste jaren haar vorm moet krijgen en waarmee risico's samenhangen. Wij adviseren u hier in een zo vroeg mogelijk stadium vorm aan te geven. In bijlage 1 van dit verslag gaan wij nader in op de ontwikkelingen ten aanzien van de decentralisaties vanuit het rijk.

2011 De jaarrekening

2 Onze analyse van het resultaat 2011

2.1 Positief resultaat nader geanalyseerd

Het resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2011 bedraagt € 570.000 nadelig ten opzichte van een begroot saldo van € 873.000 negatief. De jaarrekening 2010 is eveneens afgesloten met een nadelig saldo van € 1.108.000. Het resultaat over 2011 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Totaaloverzicht

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2011	Afwijking
Totale lasten	128.745	108.860	19.885
Totale baten	113.040	86.221	(26.819)
Resultaat vóór bestemming	(15.705)	(22.639)	(6.934)
Mutaties in reserves	14.832	22.069	7.237
Resultaat na bestemming	(873)	(570)	303
			35%

Uit bovenstaande opstelling blijken zowel vóór als na bestemming forse afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting, voortkomend uit zowel voor- als nadelen. In de programmamaverantwoording worden de afwijkingen besproken en toereikend toegelicht. Overigens valt op dat de realisatie meer in lijn is met de primaire begroting dan met de gewijzigde begroting. Gelijk aan voorgaande jaren is de afwijking ten opzichte van de begroting met name zichtbaar op de programma's 1 Stedelijke ontwikkeling en 8 Milieu en Duurzaamheid.

Programma 1 Stedelijke ontwikkeling

De grote afwijkingen ten opzichte van de begroting binnen programma 1 aan zowel baten- als lastenzijde worden voornamelijk veroorzaakt door het feit dat geraamde baten en lasten binnen het product bouwgrondexploitatie niet zijn gerealiseerd. Aangezien, in overeenstemming met het daartoe verstrekt mandaat, resultaten van de grondexploitatie direct worden verwerkt met de vrije reserve, leidt dit niet tot een batig of nadelig saldo. Wij gaan elders in dit verslag nader in op de grondexploitatie.

Programma 8 Milieu en Duurzaamheid

De afwijkingen op zowel baten als lasten binnen het programma 8 hebben betrekking op het product riolen (€ 315.000). Het negatief saldo heeft betrekking op een niet verrekenbaar bedrag aan btw. Daarentegen zijn diverse voordelen ontstaan op het product Milieubeleid (€ 471.000). Hieraan liggen meerdere oorzaken ten grondslag, maar voornamelijk is er minder tijd besteed aan het product.

Overige afwijkingen

Naast bovenstaande afwijkingen hebben de volgende afwijkingen het resultaat vóór bestemming substantieel beïnvloed:

- ▶ lagere kosten Centrum voor Jeugd en Gezin, door vertraagde doorontwikkeling (€ 511.000);
- ▶ hogere inkomsten op het product Individuele voorzieningen WMO als gevolg van hogere eigen bijdragen mede vanwege een inhaalslag bij het CAK (€ 356.000). Dit beeld zien wij landelijk veelvuldig terug;
- ▶ hogere baten op het product Wet Werk en Bijstand (€ 305.000), met name door intensivering van het handhavingsbeleid;
- ▶ diverse nadelen op het product Uitstroombesteding (€ 771.000), een belangrijk deel van de uitvoeringskosten kan niet ten laste van het participatiebudget worden gebracht en komen ten laste van de eigen exploitatie, daarbovenop is het rijksbudget uiteindelijk lager vastgesteld;
- ▶ ondanks een tussentijdse neerwaartse bijstelling van de legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen blijkt het nadeel per jaareinde nog groter. Ten opzichte van de gewijzigde begroting blijven de baten € 570.000 achter. Enkele grote vergunningen zijn in 2011 niet afgegeven, daarnaast blijkt dat er veelvuldig digitaal een aanvraag wordt ingediend, waarvoor significante kortingen gelden;
- ▶ hogere algemene uitkering (€ 726.000).

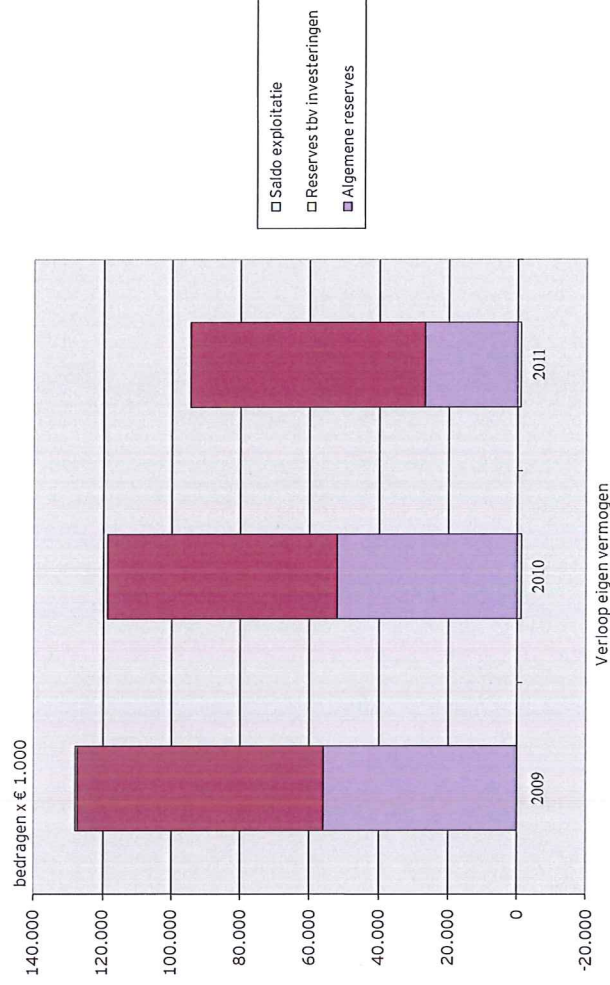
Alle afwijkingen tussen begroting en jaarrekening worden toegelicht in de programmaverantwoording. Volledigheidshalve verwijzen wij u hiernaar. In totaliteit concluderen wij dat uw begrotingsbeheer nog kan verbeteren. Diverse van de bovenstaande afwijkingen hadden in een eerder stadium in beeld gebracht kunnen worden. Daarnaast adviseren wij u daarbij ook om met name nadere invulling te geven aan de positie van het grondbedrijf binnen uw planning-en-controlcyclus.

Begrotingsbeheer blijft punt van aandacht;
Grondbedrijf nog verder inbedden

2.2 Analyse van de financiële positie

Eigen vermogen daalt fors als gevolg van de noodzakelijke voorzieningvorming inzake de bouwgrondexploitatie

Het eigen vermogen, inclusief het resultaat na bestemming, bedraagt per jaareinde 2011 volgens de jaarrekening € 96,1 miljoen en heeft zich vanaf 2009 als volgt ontwikkeld.

Van de algemene reserves ter hoogte van € 28,7 miljoen is € 11,5 miljoen opgenomen als algemene vrije reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van 2010 gedaald met € 18,7 miljoen.

Per saldo is gedurende 2011 € 22,1 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het resultaat voor bestemming (-€ 22,6 miljoen) het negatieve resultaat na bestemming van € 570.000.

In de begroting na wijziging werd per saldo uitgegaan van een onttrekking aan de reserves van € 14,8 miljoen. In werkelijkheid is er sprake van een onttrekking van € 22,1 miljoen waarmee er dus een positieve afwijking is van € 7,3 miljoen. De extra onttrekking aan de reserves wordt voornamelijk veroorzaakt doordat voor de noodzakelijke voorzieningsvorming inzake de grondexploitatie reeds onttrekkingen zijn gedaan aan de vrije reserve.

2.3 Solvabiliteit

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 39% (2010: 48%).

Uw vermogenspositie

In 2011 heeft u langlopende leningen afgesloten van € 30 miljoen voor een rentepercentage van 3,45% en 3,19%. Wij constateren dat het gemiddelde rentepercentage afneemt. Voor een overzicht van de opgenomen geldleningen 2011 verwijzen wij u naar pagina 182 van de jaarrekening 2011.

Vreemd vermogen is in 2011 toegevoegd

Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2011 voldaan aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Mede in het licht van de toenemende aandacht voor de overheidsoverfinanciering (zoals met de Wet Hof), is het van belang aan deze normen te voldoen.

2.4 Paragraaf weerstandsvermogen

De risico's die uw gemeente loopt

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2011 is gevoerd. Wij hebben vorig jaar aangegeven dat de wijze waarop de gemeente Veldhoven deze paragraaf inhoudelijk vult, van een goed niveau is. Voor een aantal risico's die in de jaarrekening 2010 nog zijn opgenomen, is in 2011 een voorziening gevormd, omdat de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet dusdanig is toegenomen dat met een verlies rekening gehouden moet worden. De totale "risicopoortefeuille" is daarmee gewijzigd ten opzichte van 2010. Mede als gevolg daarvan verbeterd het weerstandsvermogen van uw gemeente. Aan uw raad wordt een voorstel gedaan om een deel van de risicoreserve benoemde risico's vrij te laten vallen ten gunste van het vrije deel van de algemene reserve.

Bij de inventarisatie van uw risico's valt ons op dat voor open-einde regelingen, zoals de huidige WMO geen afzonderlijk risico opgenomen is. Het college huldigt daarbij het standpunt dat de trends inzake deze regelingen op de voet gevolgd worden en dat het risico hooguit voor het eerste jaar geldt. Voor extra budget als gevolg van structurele verhoging van de uitgaven (of eventueel andere maatregelen) worden in het daaropvolgende jaar via de begroting aanvullende budgetten aangevraagd. Afwijkingen in het jaar worden via burap aan raad voorgelegd.

Vertaald in cijfers geeft het weerstandsvermogen van de gemeente Veldhoven het volgende beeld.

(in duizenden euro's)

Weerstandsvermogen	Rekening 2011
Benodigde weerstandscapaciteit (A)	2.714
Beschikbare weerstandscapaciteit (B)	7.262
Ratio weerstandsvermogen B / A (2010)	2,68 (1,99)
Weerstandsvermogen B - A (2010)	4.548 (5.874)

De daadwerkelijke weerstandscapaciteit van de gemeente Veldhoven ligt nog hoger dan het hierboven vermelde bedrag van € 7,3 miljoen. Feitelijk behoren de op de risicoreserve onbenoemde risico's (€ 10 miljoen) en de vrije reserve (€ 9,7 miljoen) tot de weerstandscapaciteit.

2011 Onze bevindingen en aanbevelingen

3 Onze bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controle

De niet-gecorrigeerde fouten hebben geen materieel effect op het getrouw beeld van de jaarrekening

3.1 Evaluatie van fouten en onzekerheden

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde controles:

Bedragen x € 1.000	Fouten	Onzekerheden
Controleverschillen per onderdeel		
Getrouwheid		
Verwerking investeringen Theater De Schalm in BGE Centrumfase I	360 (360)	
Rechtmatigheid		
Getrouwheidsfout (per saldo)	0	
Totaal	0	0
Tolerantie	1.296	3.888

Investeringen Theater De Schalm

In 2011 is voor een bedrag van € 360.000 aan investeringen gedaan ten aanzien van De Schalm. Ten onrechte zijn de investeringen geactiveerd binnen de grondexploitatie (Centrum fase 1). Deze kosten dienen geactiveerd te worden onder de materiële vaste activa. Deze herrubricering wordt in 2012 verwerkt en heeft geen effect op het resultaat 2011 van de gemeente Veldhoven.

3.2 Grondbeleid en grondexploitaties

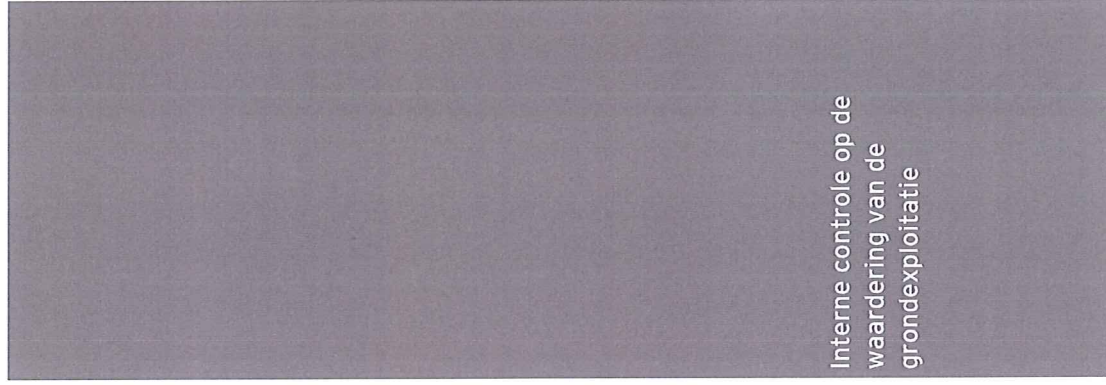
Opbouw voorraadpositie

In het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente Veldhoven hebben wij de grondexploitaties gecontroleerd. De gronden van de gemeente Veldhoven zijn als volgt te specificeren.

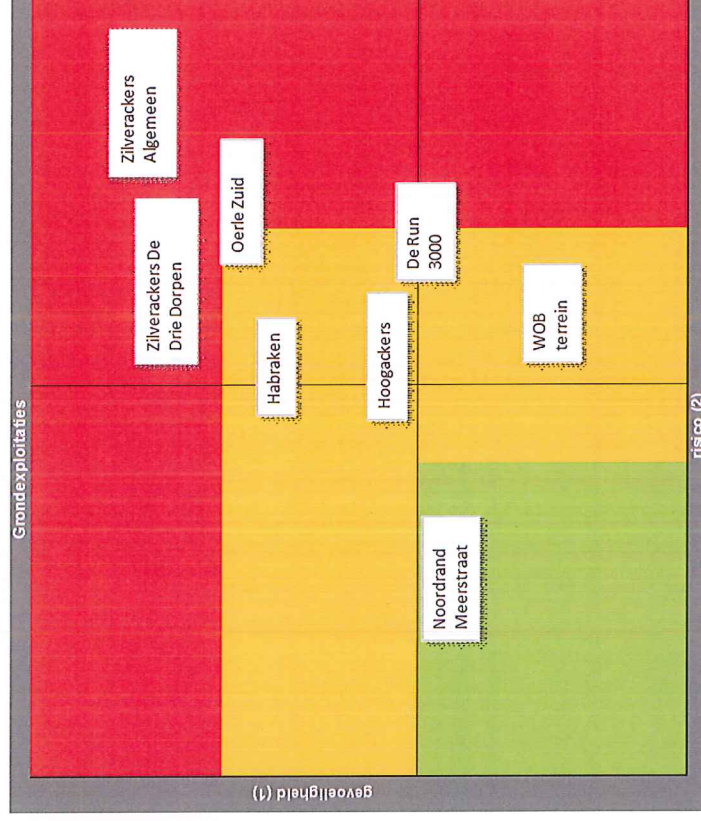
Bedragen x € 1.000	31 december 2010	31 december 2011
Niet in exploitatie genomen gronden	32.989	17.939
Onderhanden werk	91.684	102.709
Totaal	124.673	120.648

Zoals uit het bovenstaande overzicht blijkt kan er wat betreft de grondexploitatie sprake zijn van enerzijds nog niet in exploitatie genomen bouwgronden en anderzijds het zogenaamde onderhanden werk. Er is sprake van onderhanden werk op het moment dat er een vastgesteld exploitatieplan aanwezig is, waarbij de bestemming van de gronden definitief is vastgelegd.

Als dit nog niet het geval is, dienen de betreffende gronden te worden gepresenteerd als bouwgronden die nog niet in exploitatie zijn genomen. Hierbij is er dus nog geen zekerheid over de wijze waarop de bouwgrond in eigendom van de gemeente geëxploiteerd gaat worden.

Interne controle op de waardering van de grondexploitatie

Barometer grondexploitaties

- ▲ Veldhoven in een groeiregio zowel voor wonen als werken
- ▲ Majeure afboekingen in 2011
- ▲ Jaarrekening 2011: realistische parameters gehanteerd
- ▲ Begroting 2013: Aanvalsplan wonen-werken in de maak: doorgronden marktsituatie en oplossingen voor evenwichtige keuzes

Bij de tussentijdse controle 2011 hebben wij vastgesteld dat het proces rondom het opstellen en herijken van de grondexploitaties in opzet op orde is. Daarbij hebben wij geadviseerd om door een onafhankelijke derde een controle te laten uitvoeren op de uitgangspunten die gehanteerd worden binnen de grondexploitaties en de mogelijkheid om de prijs per m² van niet in exploitatie genomen gronden terugverdienbaar is. Binnen uw gemeente is aan dit advies opvolging gegeven door de inzet van onafhankelijke IC-functionarissen. Wij constateren dat u met deze interne controle een belangrijke beheersmaatregel heeft getroffen, die het zelfcontrolerend vermogen van Veldhoven een grote stap vooruit heeft doen maken. Onze aanbeveling is goed en gedegen opgepakt.

Vanuit de interne controle zijn een aantal bevindingen en adviespunten naar voren gekomen, die worden betrokken bij de actualisering van de exploitatieopzetten in de aanloop naar de begroting 2013. Dit gebeurt binnen het aanvalsplan wonen - werken. Uw college is echter van mening dat de bevindingen en adviespunten een dusdanig substantieel effect gaan hebben op de herziene exploitatieopzetten, dat het niet reëel is om daar in de jaarrekening 2011 geen rekening mee te houden. Het college heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen om voorzichtigheidshalve reeds (aanvullende) voorzieningen te treffen voor een aantal complexen. Daarbij is (terecht) alleen rekening gehouden met aanpassingen die geen beleidskeuzes zijn waarover de raad een besluit dient te nemen.

De aanvullende voorziening heeft dan ook voornamelijk betrekking op:

- Oerle Zuid (€ 520.000)
- Habraken (50% van € 991.000)
- Zilverackers, De Drie Dorpen (€ 4.159.000)
- Centrumplan (€ 1.412.000)
- Runport A2 (€ 3.223.000)
- Zilverackers Algemeen (€ 4,7 miljoen)

De boekwaarde van de in exploitatie genomen projecten na verwerking van deze voorzieningen zijn op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000	Historische kosten	Voorziening	Boekwaarde 31-12-2011
Habraken	37.671	991	36.680
Slot Oost	2.543		2.543
Noordrand Meerstraat	-/- 4.075		-/- 4.075
Noordrand Zandven	2.050		2.050
Zilverackers, Drie Dorpen	44.461	4.159	40.302
Oerle Zuid	18.558	520	18.038
Hoogackers	7.460		7.460
De Run 2000	-/- 507	3.223	-/- 3.730
Overige in exploitatie genomen gronden	5.313	1.872	3.441
Totaal	113.474	10.765	102.709

Voorzichtigheid leidt tot
voorzieningsvorming

In exploitatie genomen gronden

De projecten met de hoogste boekwaarde lichten wij kort toe:

Habraken

Voor het bedrijventerrein Habraken wordt een einddatum gehanteerd van 31 december 2025, waarbij in eerste instantie een eindwaarde van € 4,0 miljoen positief werd verwacht bij het opstellen van de conceptjaarrekening 2011. De uitgiftefasering is gebaseerd op drie hectare per jaar, daar waar het totale exploitatiegebied 66,4 hectare bevat. Voor gewone kavels wordt een uitgifteprijs van € 165 per m² gehanteerd, voor zichtkavels van € 190 per m². Dit zijn grondprijzen voor bedrijventerreinen die in lijn zijn met de prijzen van bedrijventerreinen in de regio. Ten opzichte van de jaarrekening 2010 zijn de opbrengsten in hoge mate verder naar achteren in de looptijd opgenomen, waarbij uiteindelijk de veronderstelling blijft dat in 2025 het bedrijventerrein volledig uitgegeven is. In de meest recente doorrekening van Habraken (op basis van de adviezen vanuit de interne controle) blijkt een verlies van € 1 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door:

- gewijzigde parameters ten aanzien van rente (vanaf 2013 op 3,2%; in 2012 3,8%), kostenstijging (0% t/m 2016 en 2% per jaar vanaf 2017) en opbrengstenstijging (0% t/m 2016 en 2% per jaar vanaf 2017);
- aanpassing fasering van de uitgifte van gronden met een vertraging van drie jaar.

Zilverackers, Drie Dorpen

Drie Dorpen vormt met ongeveer 1.500 woningen de grootste woningbouwontwikkeling binnen het programma Zilverackers. De geplande einddatum is 31 december 2021. De dorpen omvatten ieder ongeveer 500 woningen en worden van elkaar gescheiden door groene zones. De uitgiftebare grond voor woningbouw is ongeveer 40 hectare. Bij het opstellen van de conceptjaarrekening (gebaseerd op het woningbouwprogramma van september 2011) werd een positieve eindwaarde geraamd van € 6,5 miljoen. In de meest recente doorrekening van Drie Dorpen (gebaseerd op het woningbouwprogramma van maart 2012) blijkt een verlies van € 4,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door:

- gewijzigde parameters ten aanzien van rente (vanaf 2013 op 3,2%; in 2012 3,8%), kostenstijging (0% t/m 2016 en 2% per jaar vanaf 2017), opbrengstendaling (- 4,1% in 2012 en - 5% in 2013) en opbrengstenstijging (0% t/m 2016 en 2% per jaar vanaf 2017);
- woningbouwplanning, die uitgaat van en vertraging in de afzet van woningen;
- daarentegen is de warmte/koude opslag komen te vervallen op basis van het collegebesluit daaromtrent, dit heeft tot gevolg dat deze grote kostenpost geen doorgang vindt en de exploitatie daar niet mee belast wordt.

Oerle-Zuid

Oerle-Zuid betreft het eerste deelgebied van Zilverackers en maakt met 300 woningen en een woon-zorgcluster onderdeel uit van de woningbouwontwikkeling aan de noordwest zijde van Veldhoven. De geplande einddatum is 31 december 2016. De uitteefbare grond voor woningbouw is ongeveer 9,1 hectare. Bij het opstellen van de conceptjaarrekening (gebaseerd op het woningbouwprogramma van september 2011) werd een positieve eindwaarde geraamd van € 4,1 miljoen. In de meest recente doorrekening van Oerle-Zuid (gebaseerd op het woningbouwprogramma van maart 2012) blijkt een verlies van € 0,5 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door:

- gewijzigde parameters ten aanzien van rente (vanaf 2013 op 3,2%; in 2012 3,8%), kostenstijging (0% t/m 2016), opbrengstendaling (- 4,1% in 2012 en - 5% in 2013) en opbrengststijging (0% t/m 2016)
- woningbouwplanning, die uitgaat van en vertraging in de afzet van woningen.

De boekwaarde van de niet in exploitatie genomen projecten zijn op hoofdlijnen als volgt te specificeren.

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde per 31 december 2011
Leuskenhei	40
Zilverackers Algemeen	16.759
WOB terrein Dorpstraat	1.140
Totaal	17.939

Voor de nog niet in exploitatie genomen gronden zijn nog geen vastgestelde exploitatieplannen aanwezig. Voor deze gronden is het derhalve van belang dat de gemeente in voldoende mate kan onderbouwen op welke wijze de geactiveerde kosten terugverdiend kunnen worden. Niet in exploitatie genomen bouwgronden dienen in overeenstemming met het BBV te worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs of de lagere marktwaarde. Uw gemeente heeft daarbij de evaluatie gemaakt of de m² prijs gehandhaafd kan worden. Voor Zilverackers Algemeen is de boekwaarde aanzienlijk afgewaardeerd in de jaarrekening 2011, met een bedrag van € 4,7 miljoen. Daarmee kent Zilverackers Algemeen een restant boekwaarde van ongeveer € 15. Gelet op de toekomstplannen en de ligging van de gronden is het college van mening dat de boekwaarde in de toekomst goed gemaakt kan worden.

Niet in exploitatie genomen gronden

3.3 Gronden binnen materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa bevindt zich voor € 1,1 miljoen aan braakliggende gronden (Witven/Volmolenweg/Rieth gronden). Op dit moment staan tegenover deze gronden geen opbrengsten (bijvoorbeeld verpachting). Uw college is van mening dat er geen sprake is van een duurzame waardevermindering van deze gronden. Wij benadrukken het belang om ook van gronden en terreinen binnen de materiële vaste activa regelmatig vast te stellen of deze nog adequaat gewaardeerd zijn.

3.4 Paragraaf verbonden partijen

Wij hebben kennis genomen van de paragraaf verbonden partijen. Wij zijn van mening dat deze paragraaf nog verder kan verbeteren door per verbonden partij inzicht te verstrekken in een aantal financiële kengetallen (zoals vermogen, resultaat, solvabiliteit) en een korte beschouwing ten aanzien van het risicoprofiel van de individuele partijen. Het college heeft overigens voor zover er een risico aanwezig is bij de verbonden partijen dit betrokken in de totale risico-inventarisatie zoals die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

3.5 Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

In paragraaf 4.6 hebben wij de gehanteerde kaders voor onze rechtmatigheidscontrole nader toegelicht. Buiten hetgeen reeds eerder is gemeld hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd in het kader van rechtmatigheid. In het vervolg van deze paragraaf geven wij onze bevindingen bij deze onderwerpen.

Het rechtmatigheidsbeheer is op orde

Het normenkader is intern bij uw gemeente vertaald in interne controleprotocollen, waarna voor de geïdentificeerde risico's de getroffen beheersingsmaatregelen in kaart zijn gebracht. De werking van deze maatregelen is met voldoende diepgang getoetst en de uitkomsten hiervan zijn voor de meeste processen met een duidelijke audit trail vastgelegd.

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. In hoofdstuk 4 van deze rapportage lichten wij de controleaanpak en de verantwoordelijkheden van college, raad en accountant nader toe.

In onderstaande tabel hebben wij per programma een samenvatting gegeven van de overschrijdingen van de lasten op de begroting.

(in duizenden euro's)

Onderdeel programmarekening	Gewijzigde begroting	Rekening 2011	Totale Overschrijding	% Overschrijding
7 Welzijn	1.883	1.900	17	1%
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	10.668	10.843	175	2%
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	685	3.528	2.843	415%

De begrotings-overschrijdingen zijn goed toegelicht

Wij hebben vastgesteld dat de overschrijdingen op de programma's uitgebreid worden toegelicht in de toelichting op de programma's in de jaarrekening en als totaaloverzicht op pagina 257 tot en met 260. In de paragraaf analyse van het resultaat zijn de grootste afwijkingen reeds toegelicht. Het college stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2011. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die er op zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf weerstandsvermogen van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij de gemeente betrokken is teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

3.6 Bevindingen controle verantwoording in het kader van SiSa

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de nota verwachtingen accountantscontrole 2011.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de navolgende specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2011	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C6	Wet inburgering	Geen	0	n.v.t.
D2	Onderwijsachterstandenbeleid niet-GSB 2006-2010 (OAB)	Geen	0	n.v.t.
D4	Regeling brede scholen 2009	Geen	0	n.v.t.
D5	Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009	Geen	0	n.v.t.
D9	Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2011-2014	Geen	0	n.v.t.
E9B	Programma Externe Veiligheid (EV)	Geen	0	n.v.t.
G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2011	Geen	0	n.v.t.

G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) (Gemeenten (incl. WGR) Totaal 2010)	Geen	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering (WWB+WIJ+IOAW+IOAZ+levensonderhoud beginnende zelfstandigen Bbz 2004+WWIK	Geen	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) G3	Geen	0	n.v.t.
G5	Wet Participatiebudget (WPB)	Geen	0	n.v.t.
G6	Schuldhelpverlening	Geen	0	n.v.t.
H2	Regeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)	Geen	0	n.v.t.
H10	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)	Geen	0	n.v.t.

Op grond van de n-ota verwachtingen accountantscontrole kan de controle voor de in de bijlage bij de jaarrekening opgenomen indicatoren "zonder financiële vaststelling" beperkt blijven tot het beoordelen van de deugdelijke totstandkoming ervan. Dit onderzoek heeft niet geleid tot bevindingen waarvan vermelding in dit verslag noodzakelijk wordt geacht.

Het is overigens verplicht de bovenstaande tabel op te nemen, ook als er geen bevindingen zijn geconstateerd. De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Voor de volledigheid hebben we deze tabel in bijlage 2 van dit verslag toegevoegd.

2011 Onze controleaanpak

4 Hoe hebben wij de controle ingericht?

Wat hebben wij gecontroleerd	4.1 Wat is de reikwijdte van onze opdracht Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2011 van de gemeente Veldhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het door de raad vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.
Onze aanpak: gewoon goed	4.2 Onze controleaanpak in het kort Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de gemeente. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het college van burgemeester en wethouders van de gemeente heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

4.3 De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Het normenkader en de goedkeuringstolerantie zijn op 22 december 2011 vastgesteld door de gemeenteraad.

U heeft ons voor het boekjaar 2011 opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde goedkeuringstolerantie.

Goedkeuringstolerantie	Goedgeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (1% lasten)	$\leq 1\%$	$\geq 1 \leq 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (3% lasten)	$\leq 3\%$	$\geq 3 \leq 10\%$	$\geq 10\%$	-

Op grond van de jaarrekening 2011 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 1.296.000 (1%) en voor onzekerheden € 3.888.000 (3%). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

De rapporteringstolerantie, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de raad bepaald op € 125.000.

4.4 Verplichte mededelingen van uw accountant

In hoofdstuk 5 maken wij u een aantal (verplichte) mededelingen bekend betreffende de inrichting en uitvoering van onze controle.

4.5 Begrotingsbeheer

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten.

Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de raad. Het is de verantwoordelijkheid van de raad om hier dan tijdig een besluit over te nemen.

Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om de begrotingsrechtmatigheid van de lasten en investeringen te toetsen. Dit doen wij onder andere door:

- ▶ Vast te stellen of begrotingsafwijkingen tijdig zijn gesignaleerd en is omgezet in een begrotingswijziging ter autorisatie aan de raad.
- ▶ Vaststellen of kostenoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid welke meegewogen moet worden in het accountantsoordeel of niet. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel.

Rechtsmatigheid	4.6 Rechtsmatigheid Wij hebben bij de controle over 2011 de rechtsmatigheid getoetst conform de bepalingen van het BADO en de controleverordening/het controleprotocol 2011 van de gemeente Veldhoven. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen: ▶ het rechtsmatigheidsbeheer; ▶ de naleving van het voorwaardencriterium; ▶ de begrotingsrechtsmatigheid; ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium; ▶ de niet-financiële beheershandelingen. 4.7 Verplichtingen inzake Single information en Single audit (SiSa)
SiSa	Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorgeschreven model. Bij de controle van deze bijlage betrekken wij de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervoor gegeven aanwijzingen (Circulaire Single information Single audit 2011, waarin onder andere opgenomen de Nota verwachtingen accountantscontrole 2011). De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het BADO in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden: ▶ € 10.000 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 100.000 is; ▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 100.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is; ▶ € 100.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is. In paragraaf 3.6 van dit verslag rapporteren wij hierover.

**Informatie uit hoofde van onze
functie als controlerend accountant**

5 Informatie uit hoofde van onze functie als controlerend accountant

In onderstaand schema hebben wij een aantal onderwerpen opgenomen die u als raad behulpzaam kunnen zijn bij het invullen van uw controlerende rol.

Aandachtsgebied	Mededeling
<i>Algemeen aanvaarde controlestandaarden</i> Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke, doch geen absolute, mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Dit betekent dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Onderdeel van onze controle is het uitvoeren van een evaluatie van het verkrijgen van voldoende inzicht in de relevante interne beheersingsmaatregelen teneinde de mate en diepgang van onze testwerkzaamheden te plannen. Wij hebben geen opdracht ontvangen tot controle van de interne beheersing van de financiële verslaggeving en hebben deze dan ook niet uitgevoerd.	Wij hebben bij de jaarrekening 2011 een goedkeurende controleverklaring afgegeven op het gebied van de getrouwheid en een goedkeurend oordeel voor wat betreft de rechtmatigheid.
<i>Controleverschillen</i> Wij informeren de raad omtrent afwijkingen (gecorrigeerd of niet) die wij tijdens onze controle hebben vastgesteld en die naar ons oordeel individueel dan wel gezamenlijk een belangrijke invloed hebben op de financiële verslaggeving door de gemeente.	Er is geen sprake van significante afwijkingen met betrekking tot de controle over 2011.

Aandachtsgebied

Wij informeren de raad eveneens omtrent niet-gecorrigeerde controleverschillen waarvan het college/management heeft aangegeven dat zij van oordeel is dat deze zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel.

Mededeling

Belangrijke verslaggevingsgrondslagen

Wij beoordelen de keuze van en de wijzigingen in belangrijke verslaggevingsgrondslagen en controleren de toepassing van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Er hebben zich in 2011 geen belangrijke wijzigingen voorgedaan in de gehanteerde verslaggevingsgrondslagen. De in 2011 doorgevoerde wijzigingen in het BBV zijn, voor zover van toepassing, op toereikende wijze geïmplementeerd.

Onze mening over de gehanteerde waarderingsgrondslagen en naleving van wettelijke bepalingen en richtlijnen voor de financiële verslaggeving

Wij bespreken met het college en het management de kwaliteit en niet alleen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan, schattingen en de duidelijkheid en volledigheid van de jaarrekening en de daarmee samenhangende toelichtingen.

De gekozen waarderingsgrondslagen zijn aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

In deze bespreking komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals:

- ▶ nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen;
- ▶ schattingen, beoordelingen en onzekerheden;
- ▶ bijzondere transacties;
- ▶ waarderingsgrondslagen met betrekking tot significante jaarrekeningposten, inclusief het tijdstip waarop transacties plaatsvinden en de periode waarin die verantwoord worden.

Aandachtsgebied	Mededeling
<i>Verslaggeving omtrent belangrijke ongebruikelijke transacties en controversiële aangelegenheden of nieuwe ontwikkelingen</i> Wij stellen vast of de raad is geïnformeerd over de gehanteerde werkwijze met betrekking tot de verslaggeving omtrent belangrijke ongebruikelijke transacties en de gevolgen van de verwerking van belangrijke controversiële aangelegenheden of nieuwe ontwikkelingen, waarvoor geen gezaghebbende regelgeving of algemeen aanvaarde grondslagen bestaan.	Ons is niet gebleken van enige door college en het management verantwoorde significante ongebruikelijke transactie of enige door het college en het management gehanteerde significante verslaggevingsgrondslagen met betrekking tot controversiële aangelegenheden of nieuwe ontwikkelingen waarvoor onvoldoende gezaghebbende aanwijzingen bestaan.
<i>Verschillen van inzicht met het management over administratieve en verslaggevingkwesties.</i> Met de raad bespreken wij ieder te rapporteren verschil van inzicht, ongeacht of het naar tevredenheid is opgelost, met betrekking tot aangelegenheden die, afzonderlijk of tezamen, van belang kunnen zijn voor de jaarrekening van de gemeente of voor de controleverklaring.	Er waren geen verschillen van inzicht met het college en het management over de waarderingsgrondslagen, de financiële administratie, de verslaggeving of onze controlewerkzaamheden.
<i>Gevoelige schattingen</i> Bij het opstellen van de jaarrekening dient gebruik te worden gemaakt van schattingen. Bepaalde schattingen zijn bijzonder gevoelig vanwege hun belang voor de jaarrekening en de mogelijkheid dat toekomstige gebeurtenissen in belangrijke mate afwijken van de beoordelingen van het management. Wij stellen vast of de raad is geïnformeerd over het proces dat het management hanteert voor het formuleren van bijzonder gevoelige schattingen en over de grondslag voor onze conclusies ten aanzien van de redelijkheid van die schattingen.	Wij onderschrijven de schattingen en de wijze waarop deze worden gemaakt door het management en het college. In ons verslag zijn wij nader ingegaan op de schattingen aangaande de waardering van de grondexploitaties.

Aandachtsgebied	Mededeling
<i>Overleg met andere accountants</i> Wanneer ons is gebleken dat het management met andere accountants heeft overlegd over boekhoudkundige, controle- of verslaggevingkwesties bespreken wij onze visie op belangrijke aangelegenheden waarop dit overleg betrekking had met de raad.	Hiervan is ons niet gebleken.
<i>Volledigheid verplichtingen, claims, risico's en garanties</i> De gemeente Veldhoven gaat gedurende een boekjaar tal van transacties aan. Het overgrote deel van deze transacties heeft zijn weerslag in de financiële administratie. Een deel van de door uw gemeente in 2011 aangegane transacties heeft geen weerslag in de financiële administratie over 2011, terwijl hieruit wel financiële consequenties kunnen volgen. Als voorbeeld in dit kader noemen wij afgesloten contracten en aansprakelijkheidsstellingen.	Aangezien wij als accountant niet in staat zijn vast te stellen dat alle niet uit de administratie blijkende relevante verplichtingen, risico's en garanties volledig en juist in de jaarrekening zijn verwerkt, hebben wij het college gevraagd schriftelijk te bevestigen dat bij het opmaken van de jaarrekening alle relevante (en bekende) feiten en omstandigheden zijn betrokken. Wij hebben deze bevestiging d.d. 1 mei 2012 ontvangen.
<i>Significante tekortkomingen en materiële leemtes in de interne beheersing van de financiële verslaggeving</i> Wij melden alle significante tekortkomingen en materiële leemtes in de interne beheersing die wij gedurende onze controle hebben vastgesteld.	In onze bestuursrapportage d.d. 7 februari 2012 hebben we u gerapporteerd omtrent de interne beheersing van de gemeente Veldhoven. Wij constateren dat voor de jaarrekening 2011 de gemeente voldoende opvolging heeft gegeven aan de toen gerapporteerde zaken.
<i>Werking van de interne beheersingsmaatregelen (waaronder de continuïteit en betrouwbaarheid) van de geautomatiseerde gegevensverwerking</i> In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking.	De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Aandachtsgebied	Mededeling
Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.	
<i>Overige informatie in documenten die de gecontroleerde jaarrekening bevatten</i>	
	Uit hoofde van onze wettelijke controletaak hebben wij alleen de jaarrekening gecontroleerd. Het jaarverslag is door ons beoordeeld op mogelijke tegenstrijdigheden met de jaarrekening.
<i>Fraude en illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en fraude en illegale handelingen die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben.</i>	
	Er is ons niet gebleken van zaken die dienen te worden gemeld.
<i>Onze onafhankelijkheid</i>	
Onafhankelijkheid is naast deskundigheid een van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Wij hechten aan onze reputatie op het gebied van deskundigheid en onafhankelijkheid. Wij kennen een groot aantal maatregelen, vastgelegd in een continu geactualiseerde database, die de onafhankelijkheid dienen te waarborgen.	Wij dienen mondeling en schriftelijk van onze onafhankelijkheid melding te maken, ook al concluderen wij dat er geen zaken zijn die redelijkerwijs kunnen worden gezien als zijnde van invloed op onze onafhankelijkheid. Op basis van onze analyse concluderen wij dat wij onafhankelijk zijn geweest in de zin van de Nederlandse wet- en regelgeving.
Periodiek wordt de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorwaarden geëvalueerd, bijvoorbeeld ten aanzien van potentieel conflicterende diensten en de financiële onafhankelijkheid. Onze professionals moeten jaarlijks hun onafhankelijkheid bevestigen.	

Aandachtsgebied**Wopt**

Op grond van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens ("Wopt") moeten beloningen, waaronder voorzieningen ten behoeve van toekomstige beloningen (zoals ontslaguitkeringen en pensioenen), in de jaarrekening worden vermeld als deze de gemiddelde ministersbeloning (voor 2011 vastgesteld op € 193.000) te boven gaan.

Mededeling

In onze controle is geen overschrijding van deze norm geconstateerd, derhalve heeft de gemeente Veldhoven voldaan aan de Wopt.

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

<i>Inleiding</i>	In deze paragraaf schetsen wij een aantal actuele ontwikkelingen in uw sector, waarmee wij eveneens invulling willen geven aan onze natuurlijke adviesfunctie. Dit doen wij vanuit onze rol als accountant, waarbij wij tevens ontwikkelingen weergeven zoals die worden signaleerd door de diverse specialistengroepen binnen Ernst & Young (Advisory, Tax, IT). Wij hebben in het kader van onze controle deze actuele ontwikkelingen niet specifiek beoordeeld of toegepast voor uw organisatie, maar zijn vanzelfsprekend graag bereid met u van gedachten te wisselen over de mogelijke specifieke risico's en gevolgen voor uw gemeente.
<i>Decentralisatie rijk:</i> 1 <i>Wwv</i> 2 <i>AWBZ</i> 3 <i>Jeugdzorg</i>	Het kabinet heeft drie decentralisaties ingezet: de Wet werken naar vermogen (WWNV: 1 januari 2013), de extramurale begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo (1 januari 2013 nieuwe instroom, 1 januari 2014 gehele doelgroep) en de Jeugdzorg (1 januari 2015). Door de decentralisaties worden de gemeenten in staat gesteld hun beleid meer integraal op te pakken waardoor burgers beter geholpen worden. Dit stelt gemeenten echter voor grote uitdagingen. Niet in de laatste plaats vanwege een beleidsmatige samenhang voor de doelgroep. Hieronder geven we in vogelvlucht de uitdagingen die gemeenten te wachten staan aan.
<i>Decentralisatie 1:</i> <i>Invoering Wet werken naar vermogen</i>	Het is de verwachting dat de Wet werken naar vermogen (WWNV) per 1 januari 2013 wordt ingevoerd, De WWNV is een samenvoeging van (grote delen van) de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong), de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Investeren in Jongeren (WIJ) en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Met de nieuwe wet wordt een geheel nieuw stelsel voor de onderkant van de arbeidsmarkt neergezet. Het vraagt gemeenten regie te voeren, keuzes te maken in "zelf doen of laten uitvoeren" en een beslissing te nemen over welke rol bijvoorbeeld de sociale werkvoorziening gaat vervullen. Ook dienen gemeenten na te denken over slimme (intergemeentelijke) samenwerkingsverbanden. Dit is essentieel om kosten te kunnen besparen en een zo groot mogelijke efficiency te bereiken.

Decentralisatie 2: AWBZ - extramurale begeleiding

De VNG stelt dat de mate van creativiteit en samenwerkingsbereidheid van alle belanghebbende partijen (gemeenten, UWV-Werkbedrijf, private dienstverleners en werkgevers) om tot regionaal effectieve samenwerkingsverbanden te komen in belangrijke mate bepalend zal zijn voor het antwoord op de vraag in hoeverre de Wwv het gewenste effect gaat sorteren. Gemeenten krijgen één jaar de tijd om zelf tot regionale samenwerking te komen op het gebied van de nieuwe wet. Is die er na een jaar niet dan volgt een van Rijksweg opgelegde samenwerking.

Vanuit de AWBZ wordt de extramurale begeleiding (inclusief kortdurend verblijf en vervoer) gedecentraliseerd naar de Wmo; per 1 januari 2013 voor nieuwe cliënten (wordt wellicht verschoven naar 1 januari 2014) en herindicaties en per 1 januari 2014 voor de bestaande cliënten.

De beleidsvrijheid die dit met zich meebrengt, stelt gemeenten in staat besparingen te realiseren, zo stelt het rijk. Het kabinet wil hiermee de begeleiding dicht bij de burger en meer in samenhang met ander lokaal ondersteuningsaanbod organiseren. Gemeenten zijn bovendien in staat cliënten te bewegen gebruik te maken van meer passende algemene en/of collectieve voorzieningen.

De indicatiestelling Jeugd (psychiatrisch) wordt momenteel door Jeugdzorg verzorgd. Dit onderdeel zal in het onderdeel Begeleiding AWBZ worden meegenomen. Op een later tijdstip zal de afweging plaatsvinden of dit qua uitvoering onder Jeugdzorg valt of onder de Wmo.

Bij deze decentralisatie betreft het ongeveer 180.000 personen en tussen de € 2 en € 3 miljard aan AWBZ-middelen. De decentralisatie gaat gepaard met een efficiëncykorting van 5% op het totale budget voor begeleiding dat wordt overgeheveld.

Concreet betekent dit dat het nodige afkomt op gemeenten, wat leidt tot onder meer de volgende vragen:

- ▲ Om hoeveel mensen gaat het?
- ▲ Wat willen wij hen als gemeenten gaan bieden, welke dienstverlening?
- ▲ Hoe gaan we dit organiseren?
- ▲ Hoe gaan we indiceren, toewijzen en zorg inkopen?
- ▲ Hoe benutten we raakvlakken met de decentralisaties in de Jeugdzorg en de Wet werken naar vermogen?
- ▲ Wat betekent dit op financieel gebied?

Decentralisatie 3: Jeugdzorg

Gemeenten worden in de komende jaren (uiterlijk per 1 januari 2015) tevens verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugd- en opvoedhulp voor kinderen, jongeren en hun opvoeders. Door de verschillende onderdelen daarvan bij elkaar te brengen op en rond de natuurlijke leefroutes van jeugdigen en hun gezinnen komt naar verwachting zorg dicht bij huis en integrale ondersteuning gemakkelijker tot stand.

Onderdeel van de veranderingen is tevens de invoering van een nieuw stelsel van passend onderwijs voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Hierin dienen, scholen, gemeenten en Jeugdzorg samen te werken in regionaal ingedeelde samenwerkingsverbanden. Uiterlijk per 1 augustus 2013 dienen scholen een passende onderwijsplek te kunnen bieden.

Het in de praktijk handen en voeten geven aan deze verantwoordelijkheden op het gebied van jeugdzorg is geen simpele opgave. Het antwoord gaat verder dan het ver- of beleggen van de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Het vraagt om de opbouw van een nieuw inhoudelijk fundament.

Gemeenten staan onder meer voor de volgende uitdagingen:

- ▲ doorontwikkelen en vaststellen van de regionale visie op opvoed- en opgroeiondersteuning;
- ▲ verder inventariseren van feiten, cijfers en werksoorten;
- ▲ ontwikkelen van een eenduidige werkwijze die toegang geeft tot jeugdzorg;
- ▲ in kaart brengen van voor- en nadelen voor wat betreft de inkoopssystematiek (PGB/subsidiering/inkoop).

Als de gemeenten deze decentralisatie ook daadwerkelijk aan willen grijpen voor een inhoudelijke vernieuwing van opvoed- en opgroeiondersteuning en hulp, zullen vele gemeenten de vastgestelde visie moeten heroverwegen. Met een hernieuwde visie kunnen gemeenten duurzaam richting geven aan inhoudelijke zorgvernieuwing bij de transitie van de jeugdzorg. Wanneer geen zorginhoudelijke heroriëntatie plaatsvindt, wordt het systeem uiteindelijk onbetaalbaar en zijn gemeenten niet in staat de zorg te bieden die nodig is.

Veel gemeenten en zorginkopers pleiten daarnaast in meerdere of mindere mate voor een financieringssysteem waarin ruimte is voor kwaliteit- en resultaatmeting. De vaak versnipperde geldstromen en de daarbij behorende verantwoordings-systematiek veroorzaken veelal een slecht inzicht in de organisatie van de zorg rond een gezin. Een nieuw financieringssysteem is vaak wenselijk om het belang van samenwerken rond een gezin te benadrukken en te versterken.

Wijzigingen WWB 2012

Op 1 januari 2012 zijn een aantal wijziging doorgevoerd in de WWB. Deze wijzigingen hebben in hoofdlijnen betrekking op de volgende onderdelen van de WWB:

- ▶ invoering huishoudtoets (lees: gezinsinkomen) in plaats van partnertoets;
- ▶ wachtperiode voor jongeren van vier weken;
- ▶ intrekking van WIJ en de samenvoeging hiervan in de WWB;
- ▶ verplichting maatschappelijk nuttige werkzaamheden.

De hiervoor genoemde wijzigingen van de WWB hebben duidelijke gevolgen voor het beleid en de uitvoering van de taken op het gebied van werk en inkomen. Zo moeten de informatiesystemen, procedures, normenkaders en verordeningen aangepast worden of zelfs erbij komen. Het risico is aanwezig dat de uitvoering van de WWB op een aantal vlakken niet rechtmatig zal worden uitgevoerd.

Het rijk heeft al aangegeven niet coulant op te treden inzake onrechtmatigheid. Hiervoor zijn al een aantal wijzigingen aan-gebracht in de Verzamelwet SZW 2012, waardoor het mogelijk wordt om (aanvullende) sancties te treffen tegen gemeenten die de WWB onrechtmatig uitvoeren. Voor de bestaande uitkeringen en/of inkomensvoorzieningen op grond van de WWB en de WIJ geldt een overgangperiode tot 1 juli 2012. Voor een aantal doelgroepen geldt zelfs een kortere overgangperiode.

Ontwikkelingen in de verslaggevingsvoorschriften (BBV)

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording heeft vanaf juli 2011 een viertal notities uitgebracht. In deze notities zijn stellige uitspraken en aanbevelingen opgenomen omtrent de volgende onderwerpen. Wij gaan het komende jaar graag met u in overleg over de mogelijke gevolgen hiervan voor uw gemeente.

Notitie grondexploitaties

De notitie grondexploitaties is vanwege de financieel-economisch crisis verder aangescherpt. Aanscherping heeft onder meer plaatsgevonden bij de waardering van "Niet in exploitatie genomen gronden". Uitgangspunt van de commissie hierbij is de aanwezigheid van besluitvorming door de gemeenteraad (ambitie en planperiode), voorzichtige toerekening van indirecte kosten (maximaal de huidige marktwaarde) en actuele/adequate financiële berekeningen. De commissie is er een voorstander van dat de kaders rondom grondexploitatie worden vastgelegd in de Verordening 212 (zoals besluitvorming, waardering en resultaatbepaling). Een algemeen uitgangspunt van de commissie is dat voor alle gronden de grondexploitatieberekeningen minimaal een maal per jaar dienen te worden geactualiseerd. Indien de (markt)omstandigheden hier aanleiding voor geven, dient de actualisatie eerder plaats te vinden. Deze notitie is met ingang van de jaarrekening 2012 onverkort van toepassing.

<i>Notitie incidentele baten en lasten</i>	In het BBV is geen definitie opgenomen omtrent incidentele baten en lasten. De commissie beveelt aan dat iedere gemeente in haar Verordening 212 hiervoor criteria opneemt. Met name het onderscheid tussen structureel en incidenteel is van belang voor de toezichthouder om het materiële begrotingsevenwicht te kunnen vaststellen. Vanaf begrotingsjaar 2013 is de gemeente verplicht om per programma een overzicht op te nemen van de geraamde incidentele baten en lasten en een overzicht van de geraamde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.
<i>Notitie investeringen en kredieten</i>	De notitie betreffende investeringen en kredieten is bedoeld om handvatten te geven voor de verdere beheersing van de investeringskredieten. Ter beheersing beveelt de commissie aan om kaders hiervoor op te nemen in de Verordening 212. Hierbij kunnen separate regels ingesteld worden voor incidentele investeringen en routine-investeringen. Daarnaast kunnen kaders worden gesteld over de looptijd van de kredieten en de verplichte informatie bij het aanvragen van kredieten (zoals planning en risico's). De notitie bevat geen verdere voorschriften die invloed hebben op de begroting en/of jaarrekening.
<i>Stelsel- en schattingswijzigingen</i>	In het BBV zijn waarderingsgrondslagen opgenomen. Deze waarderingsgrondslagen voor waardering en afschrijving van activa zijn nader uitgewerkt in de Verordening 212. De gemeenteraad kan om moverende redenen besluiten de waarderingsgrondslagen en/of de afschrijvingstermijnen te wijzigen. Hierbij wordt dan gesproken over een stelsel- c.q. schattingswijziging. Bij beide wijzigingen geldt dat de (rest)boekwaarde niet mag worden herrekend, maar dat over de langere/kortere/gelijkblijvende gebruikperiode wordt afgeschreven. Het verantwoordt van eenmalige inhaalaftschrijvingen ten laste van het resultaat c.q. vermogen is daarmee niet langer toegestaan. De stellige uitspraken en aanbevelingen zijn van toepassing vanaf begrotingsjaar 2012.
<i>Wet Houdbare Overheids Financiën (HOF)</i>	Vanwege de voortdurende crisis en de gebrekkige begrotingsdiscipline, heeft de Europese Commissie recent besloten een duidelijke grens van 3% van het BBP te gaan stellen aan de nationale begrotingstekorten. Daarbij mag de overheidsschuld niet hoger zijn dan 60% van het BBP. Naast de begroting van het Rijk zijn ook de begrotingen van gemeenten, provincies en waterschappen onderdeel van de totale overheidsbegroting. De Wet HOF bevat strenge regels om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft. Het aandeel van gemeenten in de berekening van het begrotingstekort van 3% bedraagt op basis van het voorstel 0,38%. De Wet HOF wordt naar verwachting per 1 januari 2013 ingevoerd; op dat moment zal ook meer duidelijkheid ontstaan over de exacte normen en eisen die de wet gaat stellen.

De wet HOF kan tot gevolg hebben dat ook gemeenten strenge regels krijgen opgelegd omtrent de bestedingen. Met name het verschil in de toepassing van het kasstelsel bij het rijk (en de berekening van het EMU-saldo) en het stelsel van baten en lasten bij decentrale overheden heeft gevolgen. Het gevolg hiervan is dat ook investeringen en het inzetten van gespaarde reserves leiden tot bestedingen die meetellen in het begrotingstekort. Door het rijk worden aan gemeenten normen toegekend waarbinnen gemeenten mogen handelen. Overtreding van de norm kan leiden tot een boete.

In de huidige opzet kan de Wet HOF een enorme invloed hebben op de begroting van uw gemeente in de komende jaren. Het gevolg van deze wet kan zijn dat geplande investeringen mogelijk geen doorgang meer kunnen hebben. Op dit moment is de wet echter nog in conceptfase. Wij adviseren u daarom de publicaties en ontwikkelingen in deze wetgeving goed te monitoren en de consequenties hiervan - met name op de meerjarenbegroting - te bezien.

IT ontwikkelingen

Samenwerkingsverbanden en IT

De vele ontwikkelingen op het gebied van samenwerking hebben grote invloed op de ICT-organisatie en het beheer van systemen. De ontwikkelingen gaan veelal gepaard met ICT-vraagstukken, onder meer op het vlak van de IT-architectuur, betrouwbare gegevensverwerking, beveiliging, rapportering en complexe gegevensconversies. Dergelijke projecten brengen aanzienlijke risico's met zich mee als het gaat om de betrouwbaarheid van de in systemen aanwezige informatie en de daadwerkelijke realisatie van de beoogde samenwerkingsresultaten. In de praktijk blijkt vaak dat onvoldoende aandacht wordt besteed aan deze aspecten. Wij adviseren u de ICT-risico's in kaart te brengen en expliciet aandacht te besteden aan het mitigeren ervan.

Uitbesteding

Steeds vaker besteden organisaties op diverse niveaus ICT-diensten uit aan derden. Het uitbesteden van diensten betekent niet dat de verantwoordelijkheid ook wordt uitbesteed. Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de beheerprocessen adviseren wij u een verklaring bij leveranciers op te vragen aangaande de uitbestede processen. Over het algemeen wordt hiervoor een ISAE3402-verklaring gevraagd. Deze verklaring wordt door een auditor afgegeven aan de serviceorganisatie die deze vervolgens aan u ter beschikking kan stellen. De verklaring geeft u inzicht in de kwaliteit van uitbestede processen als wijzigingsbeheer en toegangsbeveiliging.

Bring Your Own Device	Momenteel wordt binnen diverse organisaties nagedacht over invoering van Bring Your Own Device. Bring Your Own Device is het concept waarbij medewerkers gebruikmaken van (computer)apparatuur die niet het eigendom is van de gemeente. Hierbij valt te denken aan de inzet van eigen smartphones of tablets. Indien de gemeente er voor kiest bijvoorbeeld e-mail en agenda via deze persoonlijke apparatuur te ontsluiten, leidt dit tot een aantal vragen op het gebied van beveiliging en beheer. Op welke wijze garandeert uw gemeente bijvoorbeeld de beveiliging van gegevens die naar deze apparatuur wordt toegehaald? En hoewel de inzet van eigen apparatuur kan leiden tot minder beheer van gemeenteparatuur moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de grens van de verantwoordelijkheid. Indien hier onvoldoende aandacht aan wordt besteed, kan het concept namelijk juist leiden tot meer belasting van de IT-organisatie. Tevens bevelen wij u aan expliciet aandacht te besteden aan informatiebeveiliging. Het uitvoeren van een risicoanalyse kan hiervoor een uitgangspunt vormen.
Het Nieuwe Werken	Het Nieuwe Werken is een visie waarbij recente ontwikkelingen in de informatietechnologie als aanjager gelden voor een betere inrichting en beter bestuur van het kenniswerk. Het gaat om vernieuwing van de fysieke werkplek(ken), de organisatiestructuur en -cultuur, de managementstijl en niet te vergeten de mentaliteit van de kenniswerker en zijn manager. Het Nieuwe Werken is een uitdaging waar op dit moment in tijden van bezuinigingen en verbetering van de dienstverlening vele organisaties voor staan. Los van de organisatorische problematiek spelen hier ICT-vraagstukken. Op welke manier worden gegevens vanuit de gemeente ontsloten, waar worden ze vervolgens opgeslagen en welke grip heeft u als organisatie nog op deze gegevens? Vragen die veelal nog onbeantwoord blijven zonder adequate analyse. Wij bevelen u aan een risicoanalyse uit te voeren waarbij de risico's van Het Nieuwe Werken in uw situatie worden geconcretiseerd. In dit kader dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan harde IT-risico's (onder meer informatiebeveiliging en performance ICT-infrastructuur) en zachte risico's (onder meer cultuur en prestaties van medewerkers). Tevens bevelen wij u aan een nulmeting uit te voeren. Alleen op die wijze wordt duidelijk wat de invloed is van het nieuwe werken op harde en zachte factoren en kunnen resultaten worden bewaakt.
Social Media	Ook in de publieke sector wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van Social Media om de digitale dienstverlening te bevorderen en in contact te komen met burgers en ondernemers binnen uw gemeente. De kracht van Social Media uit zich ook in de wijze waarop op snelle en zeer directe wijze een grote groep mensen persoonlijk kan worden bereikt. Social Media biedt gemeenten kansen op het terrein van verbetering van de dienstverlening, externe profilering en werving van personeel. Social Media heeft echter ook nieuwe risico's als gevolg. Hierbij moet gedacht worden aan onder andere het (on)bewust lekken van gevoelige informatie of reputatieschade door berichtgeving van burgers of vanuit uw eigen organisatie. Social Media zijn snel en transparant waardoor een gemaakte fout niet gemakkelijk te herstellen is. Wij bevelen u aan de risico's, die gerelateerd zijn aan Social Media, in kaart te brengen en op basis hiervan waar nodig actie te nemen.

	Hierbij dient rekening te worden gehouden met factoren als privacybescherming, het lekken van informatie, het niet of niet adequaat reageren op social-mediaberichten en het toenemen in plaats van afnemen van kosten.
Informatiebeveiliging	In de brief, die u begin februari van de VNG heeft ontvangen, wordt u geattendeerd op de kortgeleden gepubliceerde "ICT-beveiligingsrichtlijn voor webapplicaties" van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). Overheidsorganisaties worden hierbij opgeroepen onderzoek te verrichten naar de webapplicaties die gebruiken van het DigiD-authenticatiemechanisme. Wij adviseren u een inventarisatie uit te voeren van de webapplicaties die uw gemeente aanbiedt. Op basis daarvan bent u in staat enerzijds een risicoanalyse uit te voeren op deze applicaties en anderzijds te bepalen welke gebruiken van DigiD. Wij adviseren u vervolgens onderzoeken die u laat uitvoeren op webapplicaties te verrichten met de "ICT-beveiligingsrichtlijn voor webapplicaties" als leidraad.
Fiscaliteiten	
Btw-compensatiefonds	Recente ervaringen geven aan dat gemeenten de percentages van btw-aftrek of btw-compensatie onvolledig hebben aangepast aan gewijzigde regelgeving of veranderingen in de activiteiten. Ook is de voor de restgroep, waar de btw juist een kostenpost vormt, vaak meer mogelijk om toch aftrek of compensatie te realiseren. Wij bevelen aan deze mengpercentages periodiek te onderzoeken zodat kansen en risico's tijdig in beeld zijn.
	Daarnaast zijn er belangrijke ontwikkelingen in de aftrek van btw op de bouw en exploitatie van multifunctionele centra. Op grond van jurisprudentie is de mogelijkheid tot aftrek aanzienlijk verruimd.
Werkkostenregeling	2012 is het tweede jaar waarin gekozen kan worden om de werkkostenregeling nog niet toe te passen. Per 1 januari 2014 moet de werkkostenregeling worden toegepast. Indien u nog niet bent overgestapt op de werkkostenregeling is het zaak om 2012 en 2013 te benutten om de impact van de werkkostenregeling op uw organisatie in kaart te brengen. Dit betekent een inventarisatie van bestaande regelingen en het vaststellen welke maatregelen nodig zijn om een overstap soepel te laten verlopen. Een overgang naar de werkkostenregeling vraagt, gezien de impact op uw organisatie, voorbereiding en introductietijd. Wij raden u dan ook aan om tijdig de inventarisatie in gang te zetten om zo de overgangsjaren 2012 en 2013 optimaal te kunnen benutten voor het inrichten van uw administratieve organisatie en eventuele noodzakelijke aanpassingen van arbeidsvoorwaarden tijdig af te kunnen stemmen met de werknemers (vertegenwoordiging).

Fiscale toets declaratie

Tijdens recente boekenonderzoeken van de belastingdienst valt op dat er een hogere attentiewaarde is voor de juiste fiscale behandeling van gedeclareerde onkosten. In de praktijk blijkt dat doordat het declaratieproces primair gericht is op het vaststellen van rechtmatigheid van de declaraties veelal een fiscale toets ontbreekt. Als gevolg hiervan blijkt het in veel gevallen niet mogelijk om tijdens looncontroles vast te stellen dat declaraties op de juiste gronden onbelast zijn uitbetaald. Dit kan resulteren in forse naheffingen.

Aangezien het niet juist documenteren van de reden waarop een declaratie onbelast kan worden uitbetaald kan leiden tot naheffingen, adviseren wij u de bestaande procedures op dit punt te beoordelen en indien nodig aan te passen.

SiSa bijlage

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2011	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C6	Wet inburgering	Geen	0	n.v.t.
D2	Onderwijsachterstandenbeleid niet-GSB 2006-2010 (OAB)	Geen	0	n.v.t.
D4	Regeling brede scholen 2009	Geen	0	n.v.t.
D5	Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009	Geen	0	n.v.t.
D9	Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2011-2014	Geen	0	n.v.t.
E9B	Programma Externe Veiligheid (EV)	Geen	0	n.v.t.
G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2011	Geen	0	n.v.t.
G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) (Gemeenten (incl. WGR) Totaal 2010)	Geen	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering (WWB+WIJ+IOAW+IOAZ+levensonderhoud beginnende zelfstandigen Bbz 2004+WWIK	Geen	0	n.v.t.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2011	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) G3	Geen	0	n.v.t.
G5	Wet Participatiebudget (WPB)	Geen	0	n.v.t.
G6	Schuldhelpverlening	Geen	0	n.v.t.
H2	Regeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)	Geen	0	n.v.t.
H10	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)	Geen	0	n.v.t.